

Ο ΑΝΟΜΟΛΟΓΗΤΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ (Ιούλιος 2006)

Συγγραφέας: ΓΙΑΝΝΑ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ

Ο πρωθυπουργός της χώρας, θέλοντας αγωνιωδώς να μεταβάλει την πολιτική ατζέντα και να ξεφύγει από την εκρηκτικά πνιγηρή υπόθεση των υποκλοπών, προώθησε εσπευσμένα μια συνταγματική αναθεώρηση που όχι μόνον δεν απαντάει στα πραγματικά προβλήματα του τόπου αλλά συμβάλλει έντονα στην απαξίωση του κύρους του ίδιου του Συντάγματος. Κι αυτό συμβαίνει διότι πριν περάσουν πέντε χρόνια, προτείνεται η αναθεώρηση αναθεωρημένων, το 2001, διατάξεων. Το Σύνταγμα καταλήγει να τροποποιείται πιο συχνά και από ένα κοινό νόμο. Έτσι ο αυστηρός χαρακτήρας του, η αυθεντία του, θεμελιώδης εγγύηση του δημοκρατικού πολιτεύματος και των συνταγματικών ελευθεριών, υποσκάπτονται.

Πάντως, αντί, όπως θα περίμενε κανείς, να τεθούν προς αναθεώρηση εκείνες οι διατάξεις που, από ατολμία (;), δεν τέθηκαν το 2001, όπως για παράδειγμα η προκήρυξη δημοψηφισμάτων απευθείας από το λαό για συγκεκριμένα νομοσχέδια ή προτάσεις νόμου, η ρύθμιση των σχέσεων Κράτους -Εκκλησίας, η κυβέρνηση άνοιξε το θέμα του επαναπροσδιορισμού των ορίων των δασικών εκτάσεων, δηλαδή του αποχαρακτηρισμού τους, και της ένταξής τους στο σχέδιο πόλης. Βαφτίζεται μάλιστα «διορθωτική παρέμβαση για την αποτελεσματική προστασία των δασών και την εξασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης»(!) και ρεαλισμός, αφού δήθεν τα ισχύοντα κριτήρια αγνοούν την πραγματική κατάσταση.

Οι πολίτες της χώρας όμως γνωρίζουμε άριστα ότι «διορθωτική» παρέμβαση σημαίνει οικοπεδοποίηση εκατομμυρίων στρεμμάτων δασικών εκτάσεων που απέβαλαν, με τη συνέργεια της εκτελεστικής εξουσίας, το δασικό τους χαρακτήρα μέχρι το 1975. Γνωρίζουμε άριστα ότι η αυθαιρεσία και η καταπάτηση δεν ευνοούνται, όπως υποκριτικά εννοούν κυβερνητικά στελέχη, από τα ισχύοντα κριτήρια για τις δασικές εκτάσεις, αλλά διότι η πολιτική εξουσία εκκολάπτει σταθερά, τα τελευταία σαράντα χρόνια, την αντίληψη ότι η παρανομία στον τομέα αυτό δικαιώνεται.

Αυτό συμβαίνει διότι, με την ανοχή των διοικητικών οργάνων, δημιουργούνται de facto καταστάσεις στον πολεοδομικό-χωροταξικό τομέα. Οι αυθαίρετες κατασκευές και οι καταπατήσεις δασικών εκτάσεων, που εντείνονται ιδιαίτερα σε προεκλογικές περιόδους, νομιμοποιούνται υπό την οπτική μιας κοινωνικοπολιτικής επιχειρηματολογίας για την προστασία των λαϊκών στρωμάτων στο πρόβλημα της κατοικίας, πρακτική η οποία εξυπηρετεί την «πολεοδομική κερδοσκοπία» και τις πελατειακές σχέσεις της εκάστοτε κυβερνητικής εξουσίας. Ήδη από το 1977 με το νόμο 720 «περί εξαιρέσεως από της κατεδαφίσεως αυθαιρέτων κατασκευών...» επιβραβεύτηκαν οι αυθαίρετες κατασκευές και οι καταπατητές δημοσίων δασικών εκτάσεων.

Στόχος της αναθεώρησης του άρθρου 24 του Συντάγματος είναι να συνδεθούν οι δασικές εκτάσεις με το χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό και η αλλαγή του προορισμού των δασών να υπαγορεύεται από λόγους δημόσιων οικονομικών. Όμως, μόνον τριτοκοσμικές χώρες -και αυτές όχι πια- ξεπουλάνε το δασικό τους πλούτο για να εισρεύσουν χρήματα στα δημόσια ταμεία και να ικανοποιήσουν τις πελατειακές τους σχέσεις.

Σημαντικό εμπόδιο στις επιλογές της εκτελεστικής εξουσίας σε σχέση με το περιβάλλον θέτει το Συμβούλιο της Επικρατείας με την «ενοχλητική» και ανεπιθύμητη φιλοπεριβαλλοντική νομολογία του. Στην παράκαμψη αυτού αποβλέπει η ίδρυση του Συνταγματικού Δικαστηρίου. Χωρίς τη σθεναρή στάση του συγκεκριμένου δικαστηρίου η περιβαλλοντική κατάσταση της χώρας μας θα ήταν σήμερα εξαιρετικά χειρότερη από την αυθαιρεσία των κυβερνητικών επιλογών. Το γεγονός ότι κάποιες φορές υπερέβη την εξουσία του δεν δίνει άλλοθι για την άλωσή του, καθώς μπορεί να επανορθώσει με νεότερες αποφάσεις του.

Στην πρόταση του πρωθυπουργού, η κρίση για την αντισυνταγματικότητα ενός νόμου, θεμελιώδες πολιτειακό ζήτημα -η οποία από το 1897 είναι στη χώρα μας διάχυτη- μεταφέρεται από το φυσικό δικαστή σε ειδικό συνταγματικό δικαστήριο, το οποίο θα αποφασίζει κυριαρχικά και αμετάκλητα για το κύρος του νόμου. Η προτεινόμενη ίδρυση του Συνταγματικού Δικαστηρίου, παρότι παρουσιάζεται ως η εξαγγελία της Αθηνάς στις Ευμενίδες του Αισχύλου: «θεσμόν τον εις άπαντα χρόνον», εντούτοις έχει ως ανομολόγητο στόχο να απαλλάξει την κυβερνητική πλειοψηφία από τους ανεπιθύμητους ελέγχους συνταγματικότητας των νόμων και να εξουδετερώσει

τις αντιστάσεις του Συμβουλίου Επικρατείας. Δεν είναι άλλωστε τυχαία η ευθεία επίθεση κατά του δικαστηρίου αυτού από τον ίδιο τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ.

Η κυβέρνηση αντί να αναθεωρήσει το άρθρο 24, ας προωθήσει επιτέλους τη σύ- νταξη του δασολογίου και την αειφορική διαχείριση του δασικού οικοσυστήματος, και αντί να ιδρύσει Συνταγματικό Δικαστήριο ας προχωρήσει στην αναθέωση του τρόπου επιλογής της ηγεσίας των Ανωτάτων Δικαστηρίων από ένα ευρύ όργανο που θα εγγυάται την αυτονομία της απέναντι στην πολιτική, οικονομική ή θρησκευτική εξουσία.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ» στις 15 Ιουλίου 2006, σ. 18.